

Produktnamn:	PRONTOFIX HARDENER	Sida:	1/13
Omarbetning:	2018-12-07	Printdatum:	2018-12-07
Dokument nr.:	M0218	SDS-ID:	FI-SV/2.0

AVSNITT 1: NAMNET PÅ ÄMNET/BLANDNINGEN OCH BOLAGET/FÖRETAGET**1.1 Produktbeteckning**

Produktnamn: PRONTOFIX HARDENER
Cat. No. 40200108, 40200110 (och blandad med ProntoFix Accelerator i rekommenderat förhållande)

Förpackningsstorlek: 280 ml, 500 ml

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Användning: Inbäddnings- och impregneringsmedel för materialografiska specimen

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Leverantör: Struers ApS
Pederstrupvej 84
DK-2750 Ballerup
Tel: +45 44 600 800

Ansvarig för utarbetande av säkerhetsdatabladet: Ansvarig för utarbetande av säkerhetsdatabladet: DHI
Frågor till innehållet i detta säkerhetsdatablad kan skickas till:
struers@struers.dk

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

Giftinformationscentralen: (09) 471 977 (direkt) eller (09) 4711 (via växel).

+45 44 600 800
(Endast i öppningstiden)

SÄKERHETS DATABLAD

Produktnamn:	PRONTOFIX HARDENER	Sida:	2/13
Omarbetning:	2018-12-07	Printdatum:	2018-12-07
Dokument nr.:	M0218	SDS-ID:	FI-SV/2.0

AVSNITT 2: FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

CLP:

Acute Tox. 4;H302
Skin Corr. 1A;H314
Eye Dam. 1;H318
Skin Sens. 1;H317
Repr. 2;H361f
STOT SE 3;H335
Aquatic Chronic 1;H410

2.2 Märkningsuppgifter

Fara

Innehåller:

4-tert-Butylphenol
m-Fenylenbis(metylamin)
Formaldehyd, reaktionsprodukter med 1,3-bensendimetanamin och tert-butyolfenol
2-Metyl-1,5-pentanetylendiamin
Polyetylenpolyaminer (*)

H302	Skadligt vid förtäring.
H314	Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.
H317	Kan orsaka allergisk hudreaktion.
H335	Kan orsaka irritation i luftvägarna.
H361f	Misstänks kunna skada fertiliteten.
H410	Mycket giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

P280	Använd skyddshandskar/skyddskläder/ögonskydd/ansiktsskydd.
P301 + P330 + P331	VID FÖRTÄRING: Skölj munnen. Framkalla INTE kräkning.
P303 + P361 + P353	VID HUDKONTAKT (även håret): Ta omedelbart av alla nedstänkta kläder. Skölj huden med vatten [eller duscha].
P305 + P351 + P338	VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.
P310	Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRALEN/läkare.
P501	Innehållet/behållaren lämnas enligt lokala föreskrifter.

2.3 Andra faror

Ångorna verkar frätande. I loppet av 24-36 timmar kan den skadade få allvarlig andnöd och vätskeansamling i lungorna (lungödem).

PBT/vPvB: Klassificeras inte som PBT / vPvB av nuvarande EU kriterier.

AVSNITT 3: SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR

3.2 Blandningar

SÄKERHETSATABLAD

Produktnamn:	PRONTOFIX HARDENER	Sida:	3/13
Omarbetning:	2018-12-07	Printdatum:	2018-12-07
Dokument nr.:	M0218	SDS-ID:	FI-SV/2.0

Produkten innehåller: Aminer. (*)

CLP:

<u>%:</u>	<u>CAS-nr:</u>	<u>EG nr.:</u>	<u>REACH</u> <u>Reg.nr.:</u>	<u>Kemiskt namn:</u>	<u>Klassificering:</u>	<u>Anm.:</u>
25-<40	98-54-4	202-679-0	01-2119489419-21-xxxx	4-tert-Butylphenol	Skin Irrit. 2;H315 Eye Dam. 1;H318 Repr. 2;H361f STOT SE 3;H335 Aquatic Chronic 1;H410	
20-<30	1477-55-0	216-032-5	01-2119480150-50-xxxx	m-Fenylenbis(metylamin)	Acute Tox. 4;H302 Acute Tox. 4;H332 Skin Corr. 1B;H314 Skin Sens. 1;H317 Aquatic Chronic 3;H412	
15-<25	90640-67-8	292-588-2	-	Polyetylenpolyaminer	Acute Tox. 4;H302 Acute Tox. 4;H312 Skin Corr. 1B;H314 Eye Dam. 1;H318 Skin Sens. 1;H317 Aquatic Chronic 3;H412	
15-<20	158800-93-2	-	-	Formaldehyd, reaktionsprodukter med 1,3- bensendimetanamin och tert- butylfenol	Acute Tox. 4;H302 Acute Tox. 4;H312 Skin Corr. 1B;H314 Skin Sens. 1;H317 Aquatic Chronic 2;H411	
5-<20	15520-10-2	239-556-6	01-2119976310-41-xxxx	2-Metyl-1,5- pentanetylendiamin	Acute Tox. 4;H302 Acute Tox. 4;H332 Skin Corr. 1A;H314	

Referenser: Hela texten för alla faroangivelser är redovisad i avsnitt 16.

SÄKERHETSATABLAD

Produktnamn:	PRONTOFIX HARDENER	Sida:	4/13
Omarbetning:	2018-12-07	Printdatum:	2018-12-07
Dokument nr.:	M0218	SDS-ID:	FI-SV/2.0

AVSNITT 4: ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

<u>Inandning:</u>	Personen anbringas genast i frisk luft och ambulans tillkallas. Var uppmärksam på att symptomen på lungödem (andnöd) kan uppkomma upp till 24 timmar efter påverkningen. Tag med säkerhetsdatabladet.
<u>Hudkontakt:</u>	Skölj genast med rikliga mängder vatten och tag av nedstänkta kläder. Tillkalla ambulans. Fortsätt skölja under transporten till sjukhuset. Tag med detta säkerhetsdatablad.
<u>Stänk i ögonen:</u>	Skölj genast med rikliga mängder vatten. Avlägsna eventuella kontaktlinser och håll ögonen vidöppna. Tillkalla ambulans. Fortsätt skölja under transporten. Tag med detta säkerhetsdatablad.
<u>Förtäring:</u>	Skölj genast munnen och drick rikligt med vatten eller mjölk. Håll personen under uppsyn. Framkalla inte kräkning. Vid kräkning hålls huvudet lågt. Uppsök genast förstahjälpsstation och tag med säkerhetsdatabladet.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

<u>Symptom/effekter:</u>	Se avsnitt 11 för ytterligare information om hälsorisk och symptom.
--------------------------	---

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

<u>Medicinsk behandling/särskild behandling:</u>	Behandla symptomatiskt.
--	-------------------------

AVSNITT 5: BRANDBEKÄMPNINGSÅTGÄRDER

5.1 Släckmedel

<u>Lämpliga släckmedel:</u>	Vid brandsläckning använd skum, kolsyra, pulver eller vattendimma.
-----------------------------	--

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

<u>Särskilda risker:</u>	Vid brand kan hälsoskadliga gaser bildas.
--------------------------	---

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

<u>Skyddsutrustning för brandbekämpnings-personal:</u>	Använd andningsskydd med lufttillförsel, handskar och skyddsglasögon.
--	---

SÄKERHETSATABLAD

Produktnamn:	PRONTOFIX HARDENER	Sida:	5/13
Omarbetning:	2018-12-07	Printdatum:	2018-12-07
Dokument nr.:	M0218	SDS-ID:	FI-SV/2.0

AVSNITT 6: ÅTGÄRDER VID OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

Skyddsutrustning: Undvik inandning av ångor samt kontakt med hud och ögon. Angående personlig skyddsutrustning, se avsnitt 8. (*)

Nödförfaranden: Inga särskilda rekommendationer. Angående personlig skyddsutrustning, se avsnitt 8. (*)

6.2 Miljöskyddsåtgärder

Förebyggande av miljöskador: Får inte tömmas i avlopp, på marken eller i vattendrag.

6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering

Saneringsmetoder: Valla in och sug upp spill med sand, jord eller annat, icke brännbart material.

6.4 Hänvisning till andra avsnitt

Referenser: Angående personlig skyddsutrustning, se avsnitt 8. Angående avfallshantering, se avsnitt 13.

AVSNITT 7: HANTERING OCH LAGRING

7.1 Skyddsåtgärder för säker hantering

Hantering: Undvik inandning av ångor samt kontakt med hud och ögon. Följ god kemikaliehygien.

Tekniska åtgärder: Tvätta händerna före pauser och rökning samt innan mat och dryck intages.

Tekniska anvisningar: Punktutsug rekommenderas. Förstahjälpsutrustning inkl. ögonspolflaska skall finnas på arbetsplatsen.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Lagringsförhållanden: Förvaras svalt i tättsluten originalförpackning på torr och väl ventilerad plats.

7.3 Specifik slutanvändning

Specifik slutanvändning: Ingen information åtkomlig.

SÄKERHETSATABLAD

Produktnamn:	PRONTOFIX HARDENER	Sida:	6/13
Omarbetning:	2018-12-07	Printdatum:	2018-12-07
Dokument nr.:	M0218	SDS-ID:	FI-SV/2.0

AVSNITT 8: BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGT SKYDD

8.1 Kontrollparametrar

Gränsvärde på arbetsplatsen:

CAS-nr:	Kemiska benämning:	Som:	Gränsvärde:	Typ:	Anm.:	Hänvisningar:
1477-55-0	m-Xylen- alfa,alfa'-diamin	-	0.1 mg/m3	Takv.	Iho	HTP

Anm.: Iho: Tas upp i kroppen genom huden.

8.2 Begränsning av exponeringen

<u>Tekniska anvisningar:</u>	Blandning och färdigställning skall utföras på ett ställe med effektiv utsugning. Ögonspolflaska skall finnas på arbetsstället. Det rekommenderas, att det finns tillgång till lavoar med tillhörande tvål, rengöringskräm och fet kräm. Gränsvärden skall ej överskridas och risken för inandning skall minimeras.
<u>Personlig skyddsutrustning:</u>	Välj personlig skyddsutrustning i enlighet med gällande CEN-standarder och i samarbete med leverantören av personlig skyddsutrustning.
<u>Andningsskydd:</u>	Vid otillräcklig ventilation och vid kortvarigt arbete kan lämpligt andningsskydd användas. Det rekommenderas att använda andningsskydd med kombinationsfilter, typ ABEK
<u>Handskydd:</u>	Engångshandskar, som skyddar mot epoxi, skall användas tillsammans med underhandskar av bomull. Skyddshandskar av laminat (PE/EVOH) rekommenderas. Den mest lämpliga handsken skall tas fram i samarbete med handskleverantören som kan meddela handskmaterialets genombrottstid.
<u>Ögonskydd:</u>	Använd skyddsglasögon/ansiktsskärm.
<u>Hudskydd:</u>	Vid stänkrisk skall förkläde eller speciella arbetskläder användas.
<u>Hygieniska åtgärder:</u>	Avlägsna nedsmutsade kläder och tvätta huden noga med tvål och vatten när arbetet är färdigt. Ät, drick eller rök inte under hanteringen.
<u>Miljöexponeringskontroll:</u>	Inte känt.

SÄKERHETS DATABLAD

Produktnamn: PRONTOFIX HARDENER
Omarbetning: 2018-12-07
Dokument nr.: M0218

Sida: 7/13
Printdatum: 2018-12-07
SDS-ID: FI-SV/2.0

AVSNITT 9: FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

(*)

<u>Form:</u>	Vätska.
<u>Färg:</u>	Gulaktig.
<u>Lukt:</u>	Amin.
<u>Lukttröskel:</u>	Inte känt.
<u>pH:</u>	Inte känt.
<u>Smältpunkt:</u>	Inte känt.
<u>Kokpunkt:</u>	180 - 300°C
<u>Flampunkt:</u>	Inte känt.
<u>Avdunstningshastighet:</u>	Inte känt.
<u>Brandfarlighet (fast form, gas):</u>	Inte känt.
<u>Explosionsgränser:</u>	Inte känt.
<u>Ångtryck:</u>	Inte känt.
<u>Ångdensitet:</u>	Inte känt.
<u>Relativ densitet:</u>	0.99 - 1.00
<u>Löslighet:</u>	Delvist lösligt i vatten.
<u>Fördelningskoefficient (n-oktanol/vatten):</u>	Inte känt.
<u>Tändpunkt (°C):</u>	Inte känt.
<u>Sönderfallstemperatur (°C):</u>	Inte känt.
<u>Viskositet:</u>	115 - 200 mPa*s
<u>Explosiva egenskaper:</u>	Inte känt.
<u>Oxiderande egenskaper:</u>	Inte känt.

9.2 Annan information

Övriga uppgifter: Ingen information åtkomlig.

SÄKERHETS DATABLAD

Produktnamn:	PRONTOFIX HARDENER	Sida:	8/13
Omarbetning:	2018-12-07	Printdatum:	2018-12-07
Dokument nr.:	M0218	SDS-ID:	FI-SV/2.0

AVSNITT 10: STABILITET OCH REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet

Reaktivitet: Reagerar häftigt med starka oxidationsmedel.

10.2 Kemisk stabilitet

Stabilitet: Stabil vid normala temperaturer.

10.3 Risken för farliga reaktioner

Farliga reaktion: Inga vid normala förhållanden.

10.4 Förhållanden som ska undvikas

Förhållanden/material som skall undvikas: Fukt, upphettning och starka oxidationsmedel.

10.5 Oförenliga material

Oförenliga material: Oxiderande material. Starka syror.

10.6 Farliga sönderdelningsprodukter

Farliga sönderdelningsprodukter: Vid upphettning kan giftiga och frätande ångor/gaser bildas.

SÄKERHETSATABLAD

Produktnamn:	PRONTOFIX HARDENER	Sida:	9/13
Omarbetning:	2018-12-07	Printdatum:	2018-12-07
Dokument nr.:	M0218	SDS-ID:	FI-SV/2.0

AVSNITT 11: TOXIKOLOGISK INFORMATION

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

<u>Akut Toxicitet (Oral):</u>	Skadligt vid förtäring.
<u>Akut Toxicitet (Dermal):</u>	Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.
<u>Akut Toxicitet (Inhalation):</u>	Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.
<u>Frätande/irriterande på huden:</u>	Starkt frätande.
<u>Allvarlig ögonskada/ögonirritation:</u>	Orsakar allvarliga ögonskador.
<u>Luftvägs- eller hudsensibilisering:</u>	Kan orsaka allergisk hudreaktion.
<u>Mutagenitet i könsceller:</u>	Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.
<u>Cancerogenitet:</u>	Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.
<u>Reproduktionstoxicitet:</u>	Misstänks kunna skada fertiliteten.
<u>STOT - Enstaka exponering:</u>	Kan orsaka irritation i luftvägarna.
<u>STOT - Upprepad exponering:</u>	På basis av tillgängliga data har klassificeringskriterierna inte uppfyllts.
<u>Fara vid aspiration:</u>	Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.
<u>Inandning:</u>	Ångorna verkar frätande. I loppet av 24-36 timmar kan den skadade få allvarlig andnöd och vätskeansamling i lungorna (lungödem).
<u>Förtäring:</u>	Starkt frätande. Även små mängder kan vara livsfarliga. Symptomen är mycket starkt brännande smärtor i mun, hals och mage.
<u>Särskilda effekter:</u>	Ingen information åtkomlig.
<u>Toxikologiska data:</u>	m-Fenylbis(metylamin): LD50 (oral, råtta): 930 mg/kg LC50 (inandning, råtta): 1.34 mg/l

SÄKERHETSATABLAD

Produktnamn:	PRONTOFIX HARDENER	Sida:	10/13
Omarbetning:	2018-12-07	Printdatum:	2018-12-07
Dokument nr.:	M0218	SDS-ID:	FI-SV/2.0

AVSNITT 12: EKOLOGISK INFORMATION

12.1 Toxicitet

Ekotoxicitet: Mycket giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Nedbrytbarhet: Inga data.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Bioackumuleringsförmåga: 4-tert-Butylphenol: log Pow 3
m-Fenylendis(metylamino): log Pow 0.18

12.4 Rörligheten i jord

Rörlighet: Inga data.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

PBT/vPvB: Produkten innehåller inga PBT eller vPvB ämnen.

12.6 Andra skadliga effekter

Andra skadliga effekter: Ingen information åtkomlig.

AVSNITT 13: AVFALLSHANTERING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Avfall som rester: Spill och avfall undanröjs enligt de regler som har utarbetats av lokala myndigheter. Avfallet är klassificerat som farligt avfall. Beakta, att uttärdat material normalt inte är kemikalieavfall.

EAK-förteckning: 16 05 08

Förorenad förpackning: Spill och avfall undanröjs enligt de regler som har utarbetats av lokala myndigheter.

SÄKERHETSATABLAD

Produktnamn: PRONTOFIX HARDENER
Omarbetning: 2018-12-07
Dokument nr.: M0218

Sida: 11/13
Printdatum: 2018-12-07
SDS-ID: FI-SV/2.0

AVSNITT 14: TRANSPORTINFORMATION

14.1 UN-nummer

UN-nr.: 2735

14.2 Officiell transportbenämning

Teknisk benämning, internat.: AMINES, LIQUID, CORROSIVE, N.O.S. (2-Metyl-1,5-pentanetylendiamin, m-Fenylenbis(metylamin))

14.3 Faroklass för transport

Klass: 8

14.4 Förpackningsgrupp

PG: I

14.5 Miljöfaror

Vattenförorenande ämne: Ja.

Miljöfarligt ämne: Ja.

14.6 Särskilda försiktighetsåtgärder

Särskilda Inga kända.

försiktighetsåtgärder:

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Bulktransport: Inte relevant.

SÄKERHETSATABLAD

Produktnamn:	PRONTOFIX HARDENER	Sida:	12/13
Omarbetning:	2018-12-07	Printdatum:	2018-12-07
Dokument nr.:	M0218	SDS-ID:	FI-SV/2.0

AVSNITT 15: GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Särregler: Ungdomar under 18 år får principiellt icke arbeta med denna produkt. Användaren skall instrueras om arbetets genomförande, produktens farliga egenskaper och nödvändiga skyddsåtgärder.

Nationella bestämmelser: Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG, med ändringar.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 med ändringar.

715/2001 Statsrådets förordning om kemiska agenser i arbetet, med ändringar. HTP-värden 2018.

188/2012 Social- och hälsovårdsministeriets förordning om en förteckning över exempel på arbeten som är farliga för unga arbetstagare, med ändringar.

179/2012 Statsrådets förordning om avfall, med ändringar.

553/2008 Social- och hälsovårdsministeriets förordning om lämnande av uppgifter om kemikalier, med ändringar.

15.2 Kemikaliesäkerhetsbedömning

CSA status: Ingen kemikaliesäkerhetsbedömning har gjorts.

SÄKERHETSATABLAD

Produktnamn:	PRONTOFIX HARDENER	Sida:	13/13
Omarbetning:	2018-12-07	Printdatum:	2018-12-07
Dokument nr.:	M0218	SDS-ID:	FI-SV/2.0

AVSNITT 16: ANNAN INFORMATION

Användaren skall handledas i arbetets genomförande och känna till innehållet i detta säkerhetsdatablad.

Följande rubriker innehåller revisioner eller nya upplysningar: 2, 3, 6, 9.
(*) markerar de ändringar som har införts sedan den föregående versionen.

Användningsändamål och koder:

NI2008: 721 Naturvetenskaplig och teknisk forskning och utveckling

UC62: 34 (Laboratoriekemikalier)

Godkänt av DHI.

Allan Vorup

Ytterligare uppgifter:

Klassificering enligt Förordning (EG) nr. 1272/2008:
Beräkningsmetod.

Lydelse av Faroangivelser:

H302	Skadligt vid förtäring.
H312	Skadligt vid hudkontakt.
H314	Orsakar allvarliga frätskador på hud och ögon.
H315	Irriterar huden.
H317	Kan orsaka allergisk hudreaktion.
H318	Orsakar allvarliga ögonskador.
H332	Skadligt vid inandning.
H335	Kan orsaka irritation i luftvägarna.
H361f	Misstänks kunna skada fertiliteten.
H410	Mycket giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.
H411	Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.
H412	Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer.

Upplysningarna i detta säkerhetsdatablad baseras på de upplysningar som vi känt till vid tidpunkten för utarbetandet av säkerhetsdatabladet och de har getts under förutsättningen att produkten används under de angivna förhållanden och i överensstämmelse med det användningssätt som specificeras på förpackningen eller i relevant teknisk litteratur. All annan användning av produkten, ev. tillsammans med andra produkter eller processer, sker på användarens eget ansvar.

Utfärdats av DHI - Environment and Toxicology, Agern Allé 5, DK-2970 Hørsholm, Denmark.
www.dhigroup.com.